

Ammatillinen koulutus ja sen ajankohtaiset haasteet

Yhdessä koulutustakuuseen - hankkeen
avausseminaari
22.4.2015

Sirkka-Liisa Kärki

Yksikön päällikkö, opetusneuvos
Ammatillinen peruskoulutus –yksikkö

Ammatillinen peruskoulutus uudistuu

- ◆ 52 perustutkintoa, 121 osaamisalaa
  - Kaikki tutkinnot uudistettu, uudet tutkinnon perusteet voimaan 1.8.2015 alkaen
  - Osaamisperusteisuus, yksilölliset joustavat opintopolut – paljon valinnaisuutta
  - Ammatilliset, yhteiset ja vapaasti valittavat tutkinnon osat
- ◆ Valmentavat koulutukset uudistettu, voimaan 1.8.2015 alkaen
  - Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava
  - Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava

Haasteita

- ◆ Nuorten haasteelliset elämäntilanteet
- ◆ Kaikkien hyvinkin erilaisten nuorten kouluttaminen ja elämisen eväiden varmistaminen
- ◆ Työelämän muuttuvat tarpeet ja vaatimusten nousu
- ◆ Työttömien ja työttömyysuhan alaisten ammattitaidon kehittymisen turvaaminen
- ◆ Kasvavat odotukset koulutusta kohtaan (laatu, ammattitaitovaatimukset ja kustannustehokkuus)
- ◆ Koulutuksen ohjausjärjestelmien muutokset
- ◆ Kestävyysvaje ja siihen liittyvät toimenpiteet

Ammatillisen peruskoulutuksen kehittämisen tavoitteita

- ◆ Ammatillisen peruskoulutuksen saavutettavuus ja läpäisy ja koulutustakuu
- ◆ Erilaisten lähtökohtien tasaaminen – perusopetus –uudet valmentavat koulutukset
- ◆ Yksilöllisten opinto- ja tutkinnon suorittamispolkujen rakentaminen - eops /ehops
- ◆ Työelämälähtöisyys, osaamisperusteisuus, joustavuus, reagoivuus – tutkinnot, perusteet ja toiminta
- ◆ Työvaltaisen koulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen vahvistaminen – erilaiset nuoret ja työmarkkinat
- ◆ Oppimisympäristöjen monipuolistaminen, opiskelijoiden hyvinvointi ja koulutuksen laatu

Ammatillinen peruskoulutus muutoksessa

Ammatillisen peruskoulutuksen saavutettavuus ja läpäisy
Koulutustakuu
Opiskelijavalinta –
Perusteet ja prosessit

Tutkintojärjestelmän ja perusteiden kehittäminen
Osaamisperusteisuus,
työelämälähtöisyys
e-perusteet

Joustavat tutkinnon suorittamispolut – eops/ehops
Työvaltainen koulutus ja oppisopimus
Monipuoliset oppimisympäristöt

Koulutuksen järjestäjäverkon kehittäminen ?, koulutustarjonta

Rahoitusjärjestelmän kehittäminen ?/taloustilanne ja leikkaukset

Erilaisten lähtökohtien tasaaminen
Perusopetus
Valmentavat koulutukset

Opiskelijoiden hyvinvointi
Moniammatillinen ohjaus ja opiskelijahuolto

Ammattiosaajia – työelämään
Yleissivistys
Jatko-opintovalmiudet

Laadukas ja tehokas toiminta – Laatustrategian toimeenpano

Ammatillisen peruskoulutuksen kehittämistoimenpiteitä - koulutustakuu

- ◆ Riittävä ammatillisen peruskoulutuksen tarjonta koko maassa ja opiskelijavalintaperusteiden ja -prosessien kehittäminen
- ◆ Koulutukseen ohjaus, tieto, vetovoima – opintopolku.fi
- ◆ Ohjaus- ja tukipalvelut – saatavuus ja monipuolisuus
- ◆ Valmentavat koulutukset ja joustavat siirtymät
- ◆ Keskeyttämisen ehkäisy– seuranta/toimenpiteet
- ◆ Joustavat, yksilölliset opintopolut mahdollistavat tutkinnot ja läpäisyn tukitoimet
- ◆ Monipuoliset oppimisympäristöt -työvaltaisen opiskelun mallien laajentaminen ja monipuolistaminen
- ◆ Opetuksen ja ohjauksen riittävyys turvaaminen

Ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamisohjelma 2011–2015 1.

- ◆ Opetushallituksen rahoittamassa ammatillisen koulutuksen läpäisyohjelmassa tavoitteena on ammatillisen peruskoulutuksen keskeyttämisen ehkäisy ja läpäisyn tehostaminen.
- ◆ Ohjelmaan on osallistunut valtakunnallisesti yli 30 hanketta. Yhteensä 16 milj. €.
- ◆ Hankkeita käynnissä 25 kpl, mukana 55 koulutuksen järjestäjää, 88 % ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärästä
- ◆ Hankkeessa on tuotettu kattavasti laadullista ja määrällistä seurantatietoa ohjelman etenemisestä ja hankkeessa luoduista toimintamalleista

Ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamisohjelma 2011–2015

2.

- ◆ OPH toteuttanut keskeyttämisen määrällistä seurantaa koko hankkeen ajan. Laadullisessa tutkimuksessa tehty arvioita läpäisyhankkeiden toiminnasta, hankkeessa luoduista toimintamalleista ja hankkeen vaikutuksista.
- ◆ Kaikki hankkeessa tuotettu tutkimus löytyy osoitteesta: <http://www.lapaisy.fi/tutkimukset/>
- ◆ Alueelliset levittämishankkeet käynnissä (4 kpl) vuonna 2015
- ◆ Ohjelmassa on kehitetty uusia malleja ja toimintatapoja läpäisyn tehostamiseksi. Kehitystyö jatkuu mutta ohjelman tuloksia, tuotteita ja hyviä käytänteitä löytyy jo nyt www.lapaisy.fi -sivustolta.

Ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamisohjelma 2011–2015

3.

- ◆ Sivustolta löytyy hankkeessa tuotettuja toimintamalleja teemoittain: esim. ryhmänohjaus, ryhmäyttäminen, ohjaus, oppimisympäristöt, asuntolatoiminta, erityisryhmät, työvaltaisuus, osallisuus ja hyvinvointi jne. Sivustolta löytää lisätietoa saatavilla olevista koulutuksista.
- ◆ Läpäisyn käsikirja työn alla.
- ◆ Loppuseminaari Finlandia talossa 1.12.2015.
- ◆ Läpäisyn jatko – ZOOMI –hanke (ESR)

Koko ikäluokka suorittamaan toisen asteen tutkinto

- ◆ Suuri ikäryhmäkohtainen vaihtelu
- ◆ Opintojen yksilöllistäminen ja joustavoittaminen tärkeää
- ◆ Yksilöllisiä opintopolkuja tukevat toimintamallit (moduulimalli, somen hyödyntäminen, opintojen nopeuttaminen, osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen käytännöt)
- ◆ Sosiaalisen median hyödyntämisestä hyviä kokemuksia

Miten paremmin tuetaan läpäisyä?

- ◆ Pitkäjänteisellä kehitystyöllä
- ◆ Läpäisy on parantunut Läpäisyohjelma aikana
- ◆ Koulutuksen järjestäjillä tietoa ja välineitä asiaan puuttumiseen
- ◆ Varhaisen tunnistamisen ja ennalta ehkäisyn mallit ja systemaattiset seurantajärjestelmät
- ◆ ”Huolipalaverit”
- ◆ Kehitystyön kohdentaminen aloille ja tutkintoihin , joissa läpäisy heikompaa

KIITOS

